

TAPA VALLA 2024. AASTA LISAEELARVE I

EELNÕU SELETUSKIRI

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	3
1.2. EELARVE ÜLESEHITUS JA OSAD.....	3
2. TULUD	4
2.3. SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS.....	4
3. KULUD.....	5
3.1. ANTUD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS	6
3.2. TÖÖJÕUKULUD.....	6
3.3. MAJANDUSKULUD	6
4. TAPA VALLA PÕHITEGEVUSE KULUD JA INVESTEERIMISTEGEVUSE VÄLJAMINEKUTE JAOTUS TEGEVUSVALDKONDADE JÄRGI	9
5. PÕHITEGEVUSE TULEM.....	9
6. INVESTEERIMISTEGEVUS.....	10
7. EELARVE TULEM.....	10
8. FINANTSEERIMISTEGEVUS.....	11
9. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	11

1. Sissejuhatus

Tapa valla 2024. aasta eelarve koostamisel lähtutakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, Tapa valla põhimäärusest, Tapa valla finantsjuhtimise korrast.

Eelarve on koostatud tekkepõhisel printsiibil ja eelarve osad on jaotatud detailsemalt kui on sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses edaspidi (KOFS), vastavalt Tapa Vallavolikogu 27.06.2018 määruse nr 29 „Tapa valla finantsjuhtimise kord“ § 3 lõike 7 ja 8 alusel alljärgnevalt:

1. Lisa 1 Tapa valla 2024. aasta I lisaeelarve, vastavalt KOFS § 3;
2. Lisa 2 Tapa valla 2024. aasta I lisaeelarve põhitegevuse tulud, vastavalt Tapa valla finantsjuhtimise korra § 3 lõike 7 alusel;
3. Lisa 3 Tapa valla 2024. aasta I lisaeelarve põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud, vastavalt Tapa valla finantsjuhtimise korra § 3 lõike 8 alusel.

1.2.Eelarve ülesehitus ja osad

Tapa valla 2024. aasta eelarve on tekkepõhine (tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse).

Tabel 1 Eelarve osad (eurot)

Kirje	Eelarve 2024	I lisaeelarve 2024	Lõplik eelarve 2024
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	22 046 787	-52 966	21 993 821
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	-20 661 278	-283 360	-20 944 638
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 385 509	-336 326	1 049 183
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-1 100 426	-50 129	-1 150 555
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	285 083	-386 455	-101 372
FINANTSEERIMISTEGEVUS	-822 296	0	-822 296
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	-537 213	-386 455	-923 668

2. Tulud

2024. aasta I lisaeelarvega vähendatakse põhitegevuse tulusid 52 966 eurot. Tapa valla 2024.aasta eelarve lõplikud põhitegevuse tulud on 21 993 821 eurot (vt tabel 2).

Tabel 2 2024. aasta I lisaeelarve põhitegevuse tulud (eurot)

Konto	Eelarve 2024	I lisaeelarve 2024	Lõplik eelarve 2024
Põhitegevuse tulud	22 046 787	-52 966	21 993 821
3000 Füüsilise isiku tulumaks	11 102 000		11 102 000
3030 Maamaks	295 000	18 000	313 000
3045 Teede ja tänavate sulgemise maks	1 000		1 000
320 RIIGILÕIVUD	10 000		10 000
3220 TULUD HARIDUSALASEST TEGEVUSEST	551 518	15 000	566 518
3221 TULUD KULTUURI- JA KUNSTIALASEST TEGEVUSEST	75 250		75 250
3222 TULUD SPORDI- JA PUHKEALASEST TEGEVUSEST	192 700	-1 400	191 300
3224 TULUD SOTSIAALABIALASEST TEGEVUSEST	396 000		396 000
3225 ELAMU- JA KOMMUNAALTEGEVUSE TULUD	140 600		140 600
3226 TULU KESKKONNAALASEST TEGEVUSEST	4 300		4 300
3227 TULUD KORRAKAITSEST	15 000		15 000
3233 ÜÜR JA RENT	24 000	0	24 000
3238 MUU TOODETE JA TEENUSTE MÜÜK	5 000		5 000
3500 Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	159 568	126 923	286 491
352 SAADUD TEGEVUSTOETUSED	8 319 579		8 319 579
3521 Saadud tegevustoetus	660 272	-311 489	348 783
3825 Tulud loodusressursside kasutamisest	45 000		45 000
3888 Eespool nimetatud muud tulud	50 000	100 000	150 000

Suurendatakse maamaksu laekumist suurendatakse 18 000 eurot, suurendatakse haridusalasest tegevusest Tapa Gümnaasiumi juubeliürituste tulusid 15 000 eurot, vähendatakse noorsootöö ja noortekeskuse tulusid 1 400 eurot, mis oli planeeritus õpilasmalevas osalemise tasuna. Muude tuludena suurendati elamumajanduse arendamise tegevusalal korterite müügitulu 100 000 eurot.

2.1.Saadavad toetused tegevuskuludeks

Konto 3500 Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimiseks saadud toetused 126 923 eurot:

1. Euroopa Parlamendi valimiste kuludeks eraldatud 19 863 eurot;
2. Päästeameti toetus „Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamine“ 11 871 eurot;
3. Päästeameti toetus „Kodud tuleohutuks“ 8 000 eurot (esialgses eelarves oli kajastatud toetust 7 000 eurot, tegelikult laekus 15 000 eurot);
4. Vähendati õpilasmaleva korraldamiseks planeeritud tulusid -3 000 eurot;

5. Tapa Valla Raamatukogu sai Kultuurkapitalilt toetust 923 eurot projektideks „Kuidas saada kirjanikuks“, „Kertu Sillastega Tamsalu raamatukogus“, „Indrek Koffiga Jäneda ja Lehtse raamatukogus“;
6. Haridusasutused said toetust õppevara soetamiseks eesti keelele üleminekuks 16 900 eurot;
7. Haridusasutused said toetust keelekümluseks 66 470 eurot;
8. PRIA koolipiima toetus 680 eurot;
9. KULKA toetus Rütmi- ja meloodialöökpillide ostmise ja 1/2 tšello ostmise 764 eurot;
10. KIK toetus kinnistule Valve 29 puurkaevu rajamiseks 4 452.

Konto 3521 Saadud tegevustoetus -311 489 eurot:

1. Kaitseministeeriumi harjutusväljakute talumistasu vähendati -325 739;
2. VIROL toetus spordiklubidele vähendati -4 000 eurot;
3. Tapa Gümnaasiumile toetus programmile Erasmus+ 17 000 eurot;
4. Kaitseministeeriumi toetus Tapa Gümnaasiumile 1 250 eurot;

3. Kulud

Põhitegevuse kulusid suurendatakse I lisaeelarvega 283 360 eurot. Majandusliku sisu järgi jagunevad kulud antavad toetused tegevuskuludeks (liikmemaksud, sotsiaaltoetused, toetused kultuuri- ja spordiseltsidele, tervishoiule, noorsootööle jms) ja muudeks tegevuskuludeks (personali- majandamis- ja muud kulud).

Tabel 3 Põhitegevuse kulud (eurot)

Kirje	Eelarve 2024	I lisaeelarve 2024	Lõplik eelarve 2024
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	-20 661 278	-283 360	-20 944 638
Antud toetused tegevuskuludeks	-1 764 858	-48 662	-1 813 520
Sotsiaalaaltoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	-1 604 495		-1 604 495
Sihotstarbelised toetused tegevuskuludeks	-109 000	-48 662	-157 662
Mittesihotstarbelised toetused	-51 363		-51 363
Muud tegevuskulud	-18 896 420	-234 698	-19 131 118
Tööjõukulud	-12 953 992	-64 674	-13 018 666
Majandamiskulud	-5 862 028	-170 024	-6 032 052
Muud kulud	-80 400		-80 400

3.1. Antud toetused tegevuskuludeks

Antavaid toetusi suurendatakse I lisaeelarvega 48 662 eurot:

1. VIROL (MATA) vahendite tegevuskava 2024-2027 projektide 2024 omaosalus 5 034 eurot;
2. Päästeameti projekt „Kodud tuleohutuks“ 11 628 eurot;
3. Toetus spordiklubidele 30 000 eurot;
4. Toetus Tapa linnapäevade autonäituseks 2 000 eurot:

3.2. Tööjõukulud

Tapa valla 2024. aasta I lisaeelarvega suurendatakse tööjõukulusid 64 674 eurot.

Seoses Euroopa Parlamendi valimistega suurendati vallavalitsuse tööjõukulusid 18 863 eurot, mis eraldati meile toetusena. Vähendati noortekeskuse töötasu seoses sellega, et vald korraldas õpilasmaleva korraldamiseks teenuse teenusena -19 990 eurot. Tapa Valla Raamatukogu tööjõukulusid vähendati seoses Eesti Postiga teenuse lepingu lõppemisega -669 eurot. Seose keelekümlbluse toetusega suurendati samas summas tööjõukulusid ehk 66 470 eurot.

3.3. Majanduskulud

Tapa valla 2024. aasta I lisaeelarvega suurendatakse majanduskulusid 170 024 eurot:

Tabel 4 Majandamiskulud (eurot)

Tegevusala	Eelarve 2024	I lisaeelarve 2024	Lõplik eelarve 2024
55 MAJANDAMISKULUD	-5 862 028	-170 024	-6 032 051
01111 Valla- ja linnavolikogu	8 200		8 200
01112 Valla- ja linnavalitsus	219 911	-1 050	218 861
01600 Muud üldised valitsussektori teenused		1 000	1 000
03200 Päästeteenused	5 610	11 871	17 481
03600 Muu avalik kord ja julgeolek, sh haldus	35 300		35 300
04210 Põllumajandus	3 610		3 610
04350 Elektrienergia	13 680		13 680
04510 Maanteetransport	50 000		50 000
04512 Ühistranspordi korraldus	42 464		42 464
04900 Muu majandus (sh majanduse haldus)	24 200		24 200
05100 Jäätmeäritlus	181 667		181 667

05101 Avalike alade puhastus (Talihooldus)	250 000		250 000
05400 Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse	50 000		50 000
06100 Elamumajanduse arendamine	162 625		162 625
06300 Veevarustus	4 800	24 803	29 603
06400 Tänavavalgustus	270 000		270 000
066052 Jämeda loss	32 850		32 850
066053 Kalmistud	20 060		20 060
066054 Hulkuvate loomadega seotud kulud	10 800		10 800
066055 Saunad	800		800
066056 Tapa Turg	1 100		1 100
066057 Tapa Vallahooldus	116 148		116 148
066058 Roheline 19		8 025	8 025
07210 Üldmeditsiiniteenused	165		165
081021 Tapa Valla Spordikeskus (alates 01.01.2020)	430 491		430 491
081026 Tapa valla Spordikool	73 850		73 850
08103 Puhkepargid ja -baasid	31 000		31 000
08107 Noorsootöö ja noortekeskused	66 575	42 093	108 668
081071 Tapa Valla Avatud Noortekeskus alates	0		0
08109 Vaba aja üritused	2 000		2 000
08201 Tapa Vallaraamatukogu (alates 01.01.2020)	108 815	923	109 738
08202 Kultuurimajad (alates 01.01.2020)	255 550		255 550
08203 Muuseumid alates 01.01.2020	14 900		14 900
08300 Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	24 500		24 500
08400 Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	4 695		4 695
091101 Lasteaed Pisipõnn	83 140	4 200	87 340
091102 Lasteaed Vikerkaar	41 980	5 100	47 080
091103 Tamsalu Lasteaed	152 750	2 880	155 630
091105 Lasteaiakohad	107 000		107 000
092121 Jämeda kool (põhikooli õpetajad+haldus koos)	76 720	749	77 469
092122 Lehtse kool (põhikooli õpetajad+ haldus)	60 492		60 492
092123 Tapa Gümnaasiumi (põhikooli õpetajad+haldus)	449 500	29 544	479 044
0921231 Tapa Gümnaasiumi projektid	3 750	18 250	22 000
092124 Tapa Keelekümbluskool (õpetajad+haldus)	0		0
092125 Tamsalu Gümnaasiumi (põhikooli õpetajad+haldus) kuni 31.08.2024	258 501	6 100	264 601
0921251 Tamsalu Gümnaasiumi projektid		15 138	15 138
092129 Õpilaskohad alates 01.01.2019	189 883		189 883
092131 Tapa Gümnaasiumi gümnaasiumiõpetajad	9 394	-9 394	0
092132 Tamsalu Gümnaasiumi gümnaasiumi õpetajad kuni 31.08.2024	5 000	-5 000	0
09510 Noorte huviharidus ja huvitegevus	135 432		135 432
095101 Tapa Muusika- ja Kunstikool	50 220	1 792	52 012
095102 Huviharidus huvitegevus (õpilaskohad)	19 000		19 000
09600 Koolitransport	154 000		154 000
09601 Koolitoit	356 150	1 000	357 150
09602 Õpilaskodu	7 000		7 000

09800 Muu haridus, sh hariduse haldus	35 600		35 600
101211 Raske ja sügava puudega laste kaitse	90 000		90 000
10126 Puudega lapse lapsehoiuteenus	0	16 000	16 000
102001 Tapa hooldekodu	145 350		145 350
102002 Sääse hooldekodu	0		0
102011 Koduteenus	4 500		4 500
10400 Asendus- ja järelhooldus (2018 muudatus)	771 000		771 000
10402 Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	54 000		54 000
10600 Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	5 000		5 000
10702 Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	3 000		3 000
10900 Muu sotsiaalne kaitse, sh sotsiaalse kaitse haldus	77 300	-4 000	73 300

Vallavalitsuse tegevusalal suunati Tapa Gümnaasiumile kingiks 1 050 eurot, muud üldised valitsussektori teenuseid suurendati seoses Euroopa Parlamendi valimiste korraldamisega, Päästeteenuse kulud on seotus projektiga „Ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamine“ 11 871 eurot.

Veevarustuse kulud suurendati kinnistule Valva 29a puurkaevu rajamisega 7 137 eurot (toetus 4 452 eurot) ja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava koostamiseks 17 666 eurot. Tegevusala Roheline 19 on seotud hoone rendikuludega 8 025 eurot (tulud 8 000 eurot).

Noorsootöö ja noortekeskuse kulusid suurendati seoses teenuslepingute kallinemisega 42 093 eurot.

Tapa Vallaraamatukogu kulude suurenemine on seotud projektide läbiviimisega 932 eurot.

Haridusasutuste kulud on seotud toetustega, gümnaasiumite summad on suunatud sama kooli põhiharidese tegevusaladele.

Tapa Muusika- ja Kunstikool kulud on seotud projektidega Rütmi- ja meloodialöökpillide ostmise ja 1/2 tšello ostmise ning laulu- ja tantsupeo toetusega 1 792 eurot.

Tegevusalal koolitoit suurendati seoses haridusvõrgu korrastamisega seotud toidunõude soetamise kuludega 1 000 eurot.

Puudega lapse lapsehoiuteenuse kulusid suurendati 16 000 eurot.

Muu sotsiaalne kaitse, sh sotsiaalse kaitse halduse kulusid vähendati Roheline 19 hoonest ära kolimisega ja vahendite suunamine eraldi tegevusalale -4 000 eurot.

4. Tapa valla põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekute jaotus tegevusvaldkondade järgi

Tapa valla 2024.a aasta I lisaeelarvega suurendatakse põhitegevuse kulusid ja investeerimistegevuse väljaminekuid 355 255 eurot.

Tabel 5 Põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekute jaotus tegevusvaldkondade järgi.

	Kirje	Eelarve 2024	I lisaeelarve 2024	Lõplik eelarve 2024
	PÕHITEGEVUSE KULUDE JA INVESTEERIMISTEGEVUSE VÄLJAMINEKUTE JAOTUS TEGEVUSVALDKONDADE JÄRGI	22 054 144	355 225	22 409 369
01	Üldised valitsussektori teenused	1 675 656	23 847	1 699 503
03	Avalik kord ja julgeolek	52 685	11 871	64 556
04	Majandus	1 065 058	2 397	1 067 455
05	Keskkonnakaitse	481 667	15 000	496 667
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	1 185 138	44 456	1 229 594
07	Tervishoid	10 165	0	10 165
08	Vaba aeg, kultuur ja religioon	2 689 261	101 254	2 790 515
09	Haridus	11 293 106	131 829	11 424 935
10	Sotsiaalne kaitse	3 601 408	24 571	3 625 979

5. Põhitegevuse tulem

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahe. Põhitegevuse tulemi väärtus ei tohi olla aruandeaasta lõpu seisuga väiksem kui null ainult juhul kui sellele eelnenud aasta põhitegevuse tulem oli suurem kui null. Põhitegevuse tulemist kaetakse investeringud ja võetud laenude teenindamine.

Tapa valla 2024. aasta I lisaeelarvega vähendatakse põhitegevuse tulemit 336 326 eurot. 2024.a. planeeritakse põhitegevuse tulemiks 1 049 183 eurot. Laenude teenindamiseks kulub 1 827 687 eurot sh. intressi 405 391 ja laenu tagasimaksed 1 422 296 eurot.

Tabel 6 Põhitegevuse tulem

Kirje	Eelarve 2024	I lisaeelarve 2024	Lõplik eelarve 2024
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	22 046 787	-52 966	21 993 821
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	-20 661 278	-283 360	-20 944 638
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 385 509	-336 326	1 049 183

6. Investeermistegevus

Tapa valla 2023. aasta I lisaeelarvega suureneb investeermistegevus -117 469 eurot. Eelarveaasta lõpuks moodustab investeermistegevus -1 736 876 eurot (vt tabel 10).

Tabel 7 Investeermistegevus

	Kirje	Eelarve 2024	I lisaeelarve 2024	Lõplik eelarve 2024
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-1 100 426	-50 129	-1 150 555
381	Põhivara müük (+)	200 000		200 000
15	Põhivara soetus (-)	-947 475	-71 865	-1 019 340
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	85 940	21 736	107 676
4502	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine(-)	-40 000		-40 000
1532	Tagasilaekuvad laenud (+)	0		0
655	Finantstulud (+)	6 500		6 500
650	Finantstkulud (-)	-405 391		-405 391

Investeeringuid ehk põhivara soetust suurendatakse 71 865 euro võrra:

1. Jäätmekäitluses rajatakse „Prügimaja“ 15 000 eurot;
2. Tapa Spordikeskuses Männikumäe madalseikluspark ja spordihoonete remondikulud 48 295 eurot;
3. Tegevusalal Puhkepargid vähendati Tamsalu 100 tamme pargi investeeringuid - 20 000 eurot ja suurendati Tapa Kultuurikoja laste mänguväljaku turvaala rajamise kulusid 13 177 eurot;
4. Porkuni Paemuuseumi sakmete remont kallines 5 425 eurot;
5. Tamsalu Gümnaasiumi rattaparkla summat vähendati -12 200 eurot;
6. Tapa Valla Köögi seadmete soetamine 7 200 eurot;
7. Tapa Valla Hooldekodu lagede remont 12 571 eurot;
8. Üldmajanduslike arendusprojektide tegevusala korrigeeriti 2 397.

Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimise toetus Männikumäe madalseikluspark 21 736 eurot

7. Eelarve tulem

Põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele on liidetud investeermistegevuse eelarveosa kogusumma, nimetatakse eelarve tulemiks. Eelarve tulem peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahega.

- Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.
- Eelarve on ülejäägis, kui eelarve tulem on positiivne.
- Eelarve on puudujäägis, kui eelarve tulem on negatiivne.

2024. aasta I lisaeelarvega vähenes eelarve tulem -386 455 eurot. Lõplikuks eelarve tulemiks on planeeritud -101 372 eurot

8. Finantseerimistegevus

Kavandatud investeeringute finantseerimiseks planeeritakse võtta laenu 600 000 eurot. Võetud laenude tagasimakseteks planeeritakse 1 422 296 eurot. 2024. aasta I lisaeelarvega laenu võtmist ei muudeta.

9. Likviidsete varade muutus

Tapa valla finantsjuhtimise korra § 4 lõikes on sätestatud, et eelarvesse planeeritakse aasta lõpu seisul likviidsete vahendite maht vähemalt ühe kuu tööjõukulu väljamakse väärtuses. 2023.aasta lõplikus eelarves on planeeritud tööjõukulused 13 018 666 eurot, sellest 1/12 on 1 084 889 eurot.

Tapa valla 2024. aasta I lisaeelarvega vähendatakse likviidseid varasid -386 455 eurot. Likviidsete varade jääk aasta lõpus on planeeritud 14 219 eurot.